

SZEF SŁUŻBY CELNEJ
Jacek Kapica

SC6/066/20/14 1LZ4M2749

Pan
Sławomir Siwy
Przewodniczący ZZ Celnicy PL
ul. Otmuchowska 50
48-300 Nysa

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 29.09.2014 r. o nr ZZ Celnicy PL-76/14 uprzejmie wyjaśniam jak niżej:

I.

Odnośnie wyroku Sądu Rejonowego X Wydział Cywilny w Olsztynie z 21.07.2014 r. sygn. akt X C 1558/12 należy zauważyć, iż Sąd ten w żadnym razie nie stwierdził, iż wobec powódki pracodawca stosował praktyki o charakterze mobbingu. W przedmiotowej kwestii przepisy o mobbingu (art. 94³ § 3 kodeksu pracy) nie miały zastosowania, na co zwrócił uwagę Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy w Olsztynie, który postanowieniem z 12 lipca 2012 r. IV P 148/12 sprawę tą przekazał do Sądu Cywilnego.

Przedmiotowym wyrokiem z 21.07.2014 r. sygn. akt X C 1558/12 Sąd Rejonowy X Wydział Cywilny uwzględnił żądanie zapłaty w związku z rozstrojem zdrowia powódki spowodowanym sytuacją konfliktową w kierowanej przez powódkę komórce audytu uznając, iż Dyrektor zaniedbał swoje obowiązki poprzez długotrwałą bierność, brak właściwej i skutecznej reakcji na znane mu sytuacje konfliktowe pomiędzy pracownikami. Przeciwnie do twierdzenia Związku Zawodowego Celnicy PL Sąd w przedmiotowym wyroku nie stwierdził „*licznych wybitnie negatywnych praktyk w Izbie Celnej w Olsztynie kierowanej przez pana Roberta Torenca*”, tym bardziej praktyk o charakterze kryminalnym.

Podkreślić należy, że od wyroku Sądu Rejonowego X Wydział Cywilny w Olsztynie z 21.07.2014 r. sygn. akt X C 1558/12 apelację złożyli: Dyrektor Izby Celnej w Olsztynie oraz Prokurator Prokuratury Rejonowej w Olsztynie. Wyrok jest nieprawomocny. Termin rozprawy wyznaczono na 19 listopada 2014 r.

Odnosząc się do faktu zaginięcia anonimowych ankiet z winy Dyrektora Izby w Olsztynie informuję, iż sąd cywilny, do którego został zgłoszony taki fakt zawiadomił Prokuraturę o toczącym się postępowaniu. Prokurator zgłosił swój udział w sprawie, był obecny na rozprawach i zapoznał się z aktami. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie do dnia dzisiejszego Izba Celną nie posiada informacji o wszczęciu przez Prokuraturę postępowania w sprawie zaginięcia ankiet.

Jednocześnie Sąd uwzględnił tylko w części drugie roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia z tytułu naruszenia czci powódki ze strony pozwanego z powodu podania błędnej podstawy prawnej we wniosku o udzielenie informacji z ewidencji ludności dotyczącej miejsca zameldowania powódki zasądzając znacznie niższą kwotę, uznając, iż powódka poniosła krzywdę o nieznacznym rozmiarze w związku z nieprawidłowym żądaniem udostępnienia jej danych osobowych. W tej samej kwestii jeszcze w 2011 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej Olsztyn-Południe postanowieniem z dnia 30.12.2011 r. Ds. 1959/11 odmówił wszczęcia postępowania z zawiadomienia w/w funkcjonariuszki w sprawie przekroczenia uprawnień funkcjonariuszy poprzez niedozwolone przetwarzanie danych osobowych. Sąd Rejonowy VII Wydział Karny w Olsztynie postanowieniem z dnia 30.05.2012 r. sygn. akt VII Kp 68/12 utrzymał w mocy ww. postanowienie Prokuratora. Zdaniem Sądu nie stwierdzono popełnienia przestępstwa. Sąd zgodził się ze stanowiskiem Prokuratury, że funkcjonariusze Izby Celnej w Olsztynie nie działali bezprawnie, a w zachowaniu funkcjonariuszy celnych, biorąc pod uwagę, że istniały podstawy prawne do żądania informacji adresowych trudno dopatrzeć się umyślności.

W kolejnej sprawie, o której wspomniano w piśmie zakończonej postanowieniem Sądu Rejonowego II Wydział Karny w Bartoszycach Sygn. akt II Kp 127/14 Ds. 1689/13 z dnia 13.05.2014 r. z zawiadomienia byłego funkcjonariusza Izby Celnej w Olsztynie Prokurator Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach wszczął dochodzenie w sprawie podrobienia w celu użycia jako autentycznego czytelnego podpisu funkcjonariusza w Dzienniczku Służby Przygotowawczej na opinii służbowej funkcjonariusza celnego w służbie przygotowawczej wystawionej w dniu **07.08.2007 r.** Postanowieniem z dnia 31.03.2014 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach umorzył przedmiotowe dochodzenie Ds. 1689/13 wobec niewykrycia sprawcy, zaś Sąd Rejonowy II Wydział Karny w Bartoszycach, po rozpoznaniu zażalenia na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bartoszycach utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Ponadto należy zwrócić uwagę na bardzo istotny fakt, że w czasie kiedy dopuszczono się sfalszowania podpisu pod przedmiotową opinią służbową Robert Torenc nie był Dyrektorem Izby Celnej w Olsztynie.

II.

W zakresie prowadzenia polityki kadrowej w Izbie Celnej w Olsztynie w 2014 r. została przeprowadzona kontrola NIK nr P/14/-108 pt. *Sprawność działania służb państwowych na wybranych przejściach granicznych na granicy wschodniej RP*.

Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym z 02.07.2014 r. LOL-4101-007-02/2014 oceniła pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie w latach 2010-2013. Podstawą pozytywnej oceny było m.in. podjęcie skutecznych działań organizacyjnych w zakresie zapewnienia sprawnej obsługi osób przekraczających wschodnią granicę RP, do których należało również prowadzenie polityki kadrowej zapewniającej średnie stany osobowe na zmianach, które były wystarczające w zakresie zapewnienia płynnej obsługi odpraw celnych.

Ponadto w 2013 r. w Izbie Celnej w Olsztynie został również przeprowadzony audyt pt. *Ocena procesu zarządzania zasobami ludzkimi w Służbie Celnej w zakresie przeniesień funkcjonariuszy celnych w ramach izby celnej oraz stosowania systemu motywacyjnego*. Celem audytu było dostarczenie Szefowi Służby Celnej informacji na temat: zgodności przeniesień funkcjonariuszy celnych do innej jednostki organizacyjnej w ramach izby celnej z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa oraz adekwatności podejmowanych decyzji w stosunku do ustalanych na dany rok wytycznych Ministerstwa Finansów odnośnie etatyzacji; przeniesień dokonywanych na podstawie polecenia służbowego w ramach danej jednostki organizacyjnej pod kątem adekwatności podejmowanych decyzji w stosunku do ustalanych na dany rok wytycznych Ministerstwa Finansów odnośnie etatyzacji; zgodności stosowania systemu motywacyjnego z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie dotyczącym udzielania wyróżnień funkcjonariuszom celnym, ze szczególnym uwzględnieniem przyznawania nagród oraz dokonywania awansów w stopniu.

Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie przeprowadzonego zadania dotyczących zgodności z obowiązującymi przepisami prawa procesu dokonywania przeniesień funkcjonariuszy celnych w ramach Izby Celnej w Olsztynie oraz stosowania systemu motywacyjnego audytorzy wewnętrzni ocenili kontrolę zarządczą jako pozytywną

z zastrzeżeniami (zastrzeżenia nie dotyczyły przeniesień funkcjonariuszy celnych, a jedynie braków formalnych wniosków o udzielenie wyróżniania w zakresie stopnia lub stanowiska służbowego).

Odnosnie zarzutu prowadzenia działań przez Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie niezgodnie z zasadami gospodarności finansowej i zasad dbałości o środki publiczne, w tym celowości ponoszonych wydatków wskazać należy, że w 2012 roku Najwyższa Izba Kontroli prowadziła w Izbie Celnej w Olsztynie kontrolę z tego zakresu tj. obejmującą swoim zakresem między innymi planowanie i realizację wydatków budżetowych. Kontrolą objęto okres od 01.01.2011 r. do 30.09.2012 r., a w wystąpieniu kontrolnym LOL-4101-22-01/2012 P/12/040 NIK ocenił pozytywnie działalność Izby Celnej w Olsztynie w zbadanym okresie.

III.

Jak wykazano wyżej wyniki kontroli organu zewnętrznego oraz wyniki audytu nie potwierdzają zarzutów dotyczących naruszeń prawa przy przenoszeniu funkcjonariuszy, lecz wskazują na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa oraz podkreślają ich celowość i pozytywny wpływ na realizację zadań.

Ponadto z przeprowadzonej analizy przeniesień służbowych dokonywanych w izbach celnych w okresie od dnia 01.01.2013 r. do dnia 31.12.2013 r., jak również w okresie od dnia 01.01.2014 r. do dnia 30.06.2014 r. wynika, iż we wszystkich izbach celnych granicznych przeniesień tych jest porównywalna ilość.

Przeniesienia te były uzasadnione koniecznością zapewnienia sprawnego i terminowego realizowania zadań nas przejściach granicznych.

W zakresie przeniesienia funkcjonariusza określonego w Pańskim piśmie „radcą prawnym” informuję, iż z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie wynika, że pomimo tego, że ww. otrzymał zgodę na odbywanie aplikacji radcowskiej, zwolnienie z pracy na jeden dzień w tygodniu w celu realizacji obowiązku praktyki w ramach odbywanej aplikacji radcowskiej, płatny urlop w wymiarze 30 dni na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego nigdy nie przedstawił Dyrektorowi Izby Celnej w Olsztynie, ani nie złożył do akt osobowych, informacji o zdanym egzaminie radcowskim.

W kwestii kierownika Oddziału Celnego Braniewie należy wskazać, że dyrektor izby celnej nie jest związany wnioskiem naczelnika urzędu celnego o odwołanie kierownika oddziału celnego. Powołanie i odwołanie jest wyłączną kompetencją dyrektora izby celnej.

W związku z pismem funkcjonariuszy Oddziału Celnego w Braniewie z dnia 09.02.2011 r., jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie, podjęte zostały działania kontrolne polegające na przeprowadzeniu przez Wydział Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji w okresie 13.06.2011 r. do 20.10.2011 r. kontroli w Oddziale Celnym w Braniewie w zakresie weryfikacji zasadności naliczania i wypłacania dodatku z tytułu realizacji przez funkcjonariuszy celnych zadań z zakresu kontroli na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27.10.2009 r. w sprawie warunków otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy celnych oraz wysokości tych dodatków (Dz. U. Nr 181, poz. 1409).

Sprawa wypłaty dodatków kontrolerskich funkcjonariuszom OC w Braniewie była rozpatrywana w postępowaniu sądowym.

Sąd Rejonowy w Elblągu wydał w sprawie sygn. akt IV Np. 45/11 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Sąd Rejonowy w Elblągu w wyroku wstępnym sygn. akt IV P 145/11 z 11.07.2011 r. uznał za usprawiedliwione żądanie powodów. Powodowie w piśmie procesowym z 09.01.2012 r., w związku z wykonaniem przez Izbę Celną w Olsztynie wyroku sądu i wypłatami dokonanymi na rzecz powodów, które to wypłaty w całości pokryły dochodzone w toku postępowania roszczenia, cofnęli pozew. Sąd Okręgowy w Elblągu w wyroku sygn. akt IV Pa 49/11 z 22.11.2011 r. oddalił apelację Izby Celnej w Olsztynie od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu sygn. akt IV P 145/11 z 11.07.2011 r.

Należy zaznaczyć, że ani pozew ani w/w wyrok nie odnoszą się do kwestii mobbingu i szykan, a dotyczą interpretacji przepisów dotyczących dodatku za realizację zadań z zakresu kontroli zgłoszeń celnych, towarów i osób w oddziałach celnych granicznych, sposobu wyliczenia tych dodatków oraz ich wypłaty za lata 2010 i 2011.

IV.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie dnia 19 listopada 2012 r. Związek Zawodowy – Celnicy PL skierował do oddziałów celnych granicznych znajdujących się w strukturze UC w Elblągu i Olsztynie pismo, w którym poinformował o zamiarze przeprowadzenia w dniach od 21 do 23 listopada 2012 r. kontroli bezpieczeństwa i higieny pracy, a także innych przepisów dotyczących uprawnień funkcjonariuszy. Jako podstawę kontroli wskazał art. 23 i 29 ustawy o związkach zawodowych. ZZ Celnicy PL wskazał z imienia i nazwiska funkcjonariuszy celnych – członków Związku, którzy mieli uczestniczyć

w przeprowadzanej kontroli. Dyrektor Izby zwolnił ww. funkcjonariuszy ze służby w dniach od 21.11.2012 r. do 23.11.2012 r. z zachowaniem prawa do uposażenia.

Pismem znak: 370000-IOSW-0704-3/13/PR z dnia 10 stycznia 2013r. Dyrektor Izby zwrócił się do przewodniczącego Związku Zawodowego Celnicy PL o przekazanie informacji dotyczącej wyników kontroli. W odpowiedzi przewodniczący w/w Związku poinformował Dyrektora, że nie może przedstawić wyników przeprowadzonej kontroli oraz wskazał, że mają być one zaprezentowane na konferencji oraz zobowiązał się do poinformowania Dyrektora o wynikach kontroli, co miało nastąpić po realizacji projektu. Do dnia dzisiejszego tego nie uczynił, nie składał też informacji ani skarg wynikających z ankiet, które przeprowadzał w oddziałach granicznych.

Wobec opisanych wyżej okoliczności, należy stwierdzić, że mimo podjętej inicjatywy Dyrektor Izby nie został zapoznany z wynikiem kontroli, którą przeprowadził Związek Zawodowy – Celnicy PL oraz z ankietami.

Z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie wynika, iż Zarządzeniem Nr 32 z dnia 11 kwietnia 2012 r. powołano Zespół do spraw zbadania sytuacji problemowych w kontekście problematyki mobbingu w Izbie Celnej w Olsztynie.

W dniach od 07 do 21 maja 2012 r. przeprowadzono badanie ankietowe. W badaniu mogli wziąć udział wszyscy funkcjonariusze i pracownicy Izby Celnej w Olsztynie i podległych komórek organizacyjnych (w tym kadra kierownicza wszystkich szczebli). Głównym celem przeprowadzenia badania ankietowego było rozpoznanie występowania lub niewystępowania sytuacji konfliktowych lub zjawiska mobbingu w Izbie Celnej w Olsztynie. Badanie ankietowe miało także na celu zbadanie, czy występują sytuacje i uwarunkowania sprzyjające wystąpieniu zjawiska mobbingu, sprawdzenie i/lub dokonanie analizy sytuacji problemowych w środowisku pracy z rozpoznaniem szczególnie ważnych dla instytucji problemów, a następnie zaproponowanie głównych kierunków działań profilaktycznych, zawartych w ramowym programie antymobbingowym lub programie przeciwdziałania mobbingowi. Dodatkowym celem badania było poznanie ogólnego poziomu zrozumienia i umiejętności definiowania samego zjawiska mobbingu.

W badaniu ankietowym wzięło udział 278 osób, tj. 29,56% ogółu zatrudnionych. Najliczniejszą grupą, która wzięła udział w badaniu, stanowiły osoby o stażu pracy w administracji celnej od 4 do 6 lat (23,47 % badanych), w większości były to osoby zajmujące stanowiska niekierownicze (88,81%). *Raport z prac zespołu do spraw zbadania sytuacji*

problemowych w kontekście problematyki mobbingu w Izbie Celnej w Olsztynie, zawierający wyniki ankiet, zamieszczono na stronie intranetowej.

W związku z możliwymi nieprawidłowościami zasygnalizowanymi w ankietach dnia 06.07.2012 r. dotyczącymi rozliczania kosztów wyjazdów służbowych, czasu służby oraz nepotyzmu, Dyrektor Izby Celnej w Olsztynie zlecił kontrolę doraźną w zakresie prowadzenia prawidłowej polityki kadrowej, zgodnie z art. 126 ustawy o Służbie Celnej z dnia 27.08.2009 r. oraz art. 79 ustawy o służbie cywilnej z dnia 21.11.2008 r., która została przeprowadzona w dniach 21.11.2011 r. - 31.12.2011 r. przez zespół kontrolny Wydziału Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji.

W wyniku kontroli ustalono, że w Izbie Celnej w Olsztynie oraz podległych urzędach celnych nie występują przypadki naruszenia art. 126 ustawy o Służbie Celnej z dnia 27.08.2009 r. oraz art. 79 ustawy o służbie cywilnej z dnia 21.11.2008 r. Od tego czasu w Izbie Celnej w Olsztynie nie przeprowadzano rekrutacji na wolne stanowiska służbowe funkcjonariuszy celnych, a przy przenoszeniu funkcjonariuszy brana jest pod uwagę realizacja art. 126 ustawy o Służbie Celnej.

W zakresie rozliczania, czasu służby oraz kosztów wyjazdów służbowych w Izbie Celnej w Olsztynie przeprowadzano liczne kontrole wewnętrzne, a wykazane w ww. kontrolach uchybienia eliminowano na bieżąco.

Decyzją nr 98 Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie z dnia 6 sierpnia 2012 r. wdrożono procedurę antymobbingową w Izbie Celnej w Olsztynie oraz podległych urzędach celnych. Sprawy z zakresu mobbingu rozpatrywała Komisja antymobbingowa powołana zarządzeniem nr 78 Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie z dnia 6 sierpnia 2012 roku. W związku z wejściem w życie programu zapobiegania zjawiskom niepożądanym w Służbie Celnej zatwierdzonego przez Szefa Służby Celnej 28.06.2013 r. uchylono decyzję nr 98 oraz zarządzenie nr 78.

Do Komisji antymobbingowej Izby Celnej w Olsztynie wpłynęły trzy sprawy. Jedna sprawa została rozpatrzona przez Komisję antymobbingową, która nie stwierdziła zaistnienia zdarzenia noszącego znamiona mobbingu. Pozostałe dwie sprawy w związku z wejściem w życie Programu zapobiegania zjawiskom niepożądanym w Służbie Celnej miały zostać przekazane do Komisji powołanej przez Szefa Służby Celnej, jednak funkcjonariuszki, których dotyczyły zgłoszenia nie wyraziły zgody na przekazanie tych spraw.

Komisja ds. rozpatrywania skarg noszących znamiona mobbingu, dyskryminacji lub molestowania w Służbie Celnej bada obecnie dwie sprawy zgłoszone przez funkcjonariuszy celnych Izby Celnej w Olsztynie.

Odnosząc się do odejść ze Służby doświadczonych funkcjonariuszy z przedstawionych przez Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie danych statystycznych za rok 2012, 2013 oraz 2014 (do dnia 11.10.2014 r.) wynika, że z Izby Celnej w Olsztynie największą grupę zwolnionych stanowią funkcjonariusze, których staż służby nie przekracza 10 lat. Wśród funkcjonariuszy zwalnianych na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 10 ustawy o Służbie Celnej 70% miało staż służby nieprzekraczający 15 lat, pozostałe 25% stanowili funkcjonariusze odchodzący na emeryturę.

Ogółem od wejścia w życie ustawy o Służbie Celnej tj. od 31.10.2009 r. w Izbie Celnej w Olsztynie, było 1060 mianowań na wyższe stopnie służbowe. Na podstawie art. 120 ust. 4, przed upływem okresów wymaganych do awansu, mianowano 6 funkcjonariuszy w pionie kontroli na wyższy stopień służbowy, co stanowi 0,57 % wszystkich awansów. Z 6 ww. awansów, w korpusie podoficerów mianowano 3 funkcjonariuszy, w korpusie oficerów - 1.

W kwestii mianowania na wyższy stopień służbowy jednego z kierowników pionu orzecznictwa informuję, iż ze złożonych przez Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie wyjaśnień wynika, iż z uwagi na braki formalne wniosku o mianowanie, które nie zostały uzupełnione, wniosek nie został zaakceptowany.

Podkreślenia wymaga również, że ww. funkcjonariusz otrzymywał inne wyróżnienia. W okresie 2010-2014 otrzymał on łącznie 13 nagród za szczególne osiągnięcia w Służbie Celnej, w szczególności za wzorową realizację celów i zadań komórki, a zwłaszcza za osiąganie ponadprzeciętnych wyników.

Odnosząc się do zarzutu nieuzasadnionego wszczynania postępowań dyscyplinarnych z materiałów przekazanych przez Izbę Celną w Olsztynie wynika, iż w latach 2012-2014 Dyrektor Izby Celnej w Olsztynie wszczął postępowania dyscyplinarne w stosunku do 3 funkcjonariuszy celnych, umorzył postępowanie dyscyplinarne w stosunku do 5 funkcjonariuszy celnych, oraz wymierzył karę dyscyplinarną w stosunku do 1 funkcjonariusza celnego.

V.

Odnosząc się do poruszanej w Pana piśmie kwestii zmuszania funkcjonariuszy celnych do poświadczania nieprawdy informuję, iż z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie wynika, iż do izby celnej nie wpłynęły żadne sygnały, wnioski, notatki lub inne informacje

o wymuszaniu poświadczania nieprawdy przez przełożonych na podległych funkcjonariuszach celnych. Ponadto żadne organy ścigania nie prowadziły czynności w przedmiotowych sprawach.

VI.

Rozliczanie służby w przedłużonym czasie odbywa się zgodnie z przepisami art. 112 ustawy o Służbie Celnej oraz postanowieniami § 12 i § 13 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 października 2019r. w sprawie rozkładu czasu służby funkcjonariuszy celnych (Dz. U. Nr 180, poz. 1405 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami funkcjonariusz otrzymuje czas wolny lub uposażenie. Decyzja w sprawie wypłaty uposażenia za przedłużony czas służby należy do kierownika urzędu i jest ona podejmowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem sytuacji finansowej Izby.

Należy nadmienić, że godziny w przedłużonym czasie służby zostały wypracowane głównie w oddziałach celnych granicznych, komórkach dozoru oraz Wydziale Zwalczania Przestępczości.

Wypłata uposażenia za przedłużony czas służby w 2014 r. dotyczy wyłącznie drogowych przejść granicznych, z uwagi na występujące niedobory kadrowe.

Z informacji przekazanych do Ministerstwa Finansów wynika, iż Dyrektorowi Izby Celnej w Olsztynie nie są znane przypadki nieudzielania przerwy na posiłek czy nieprawidłowego rozliczenia czasu służby zmianowej. W tej sprawie nie wpłynęła do dyrektora żadna skarga.

Ponadto podkreślić należy iż w 2012 r. Państwowa Inspekcja Pracy przeprowadziła w Izbie Celnej w Olsztynie kontrolę nr 10137-5301-KO16-Pt/12, w trakcie której sprawdzono wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy ze szczególnym uwzględnieniem uprawnień rodzicielskich. Kontrolą objęto pracowników objętych stosunkiem pracy, nieprawidłowości nie stwierdzono.

VII.

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) pracownik ma prawo do zwolnienia od pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy. Wniosek powinien zostać złożony w

odpowiednim czasie, żeby zwolnienie od pracy działacza związkowego nie dezorganizowało pracy jednostki.

Z powyższych ustaleń wynika, że do Izby Celnej w Olsztynie wpłynęły trzy takie wnioski. Dwa wnioski dotyczące zwolnienia w celu uczestnictwa w Krajowym Zjeździe Delegatów oraz zwolnienia w celu uczestnictwa w posiedzeniu Komisji Rewizyjnej oraz Zarządu ZZ Celnicy PL zostały uwzględnione przez dyrektora izby celnej poprzez wyrażenie zgody na zwolnienie funkcjonariusza z pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia bądź nie zaplanowanie służby funkcjonariuszowi. Natomiast nie została udzielona zgoda na zwolnienie z pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu spotkania z funkcjonariuszami celnymi oraz uczestnictwa w zebraniach związkowych. Odmowę udzielenia zgody w ww. sytuacji uzasadniono zaplanowaną w grafiku służbą funkcjonariusza w danych dniach oraz przewidzianym wysłuchaniem ww. funkcjonariusza w związku z prowadzonym przeciwko niemu postępowaniem dyscyplinarnym.

Szef Służby Celnej w wyniku rozpatrzenia skargi uznał ją za nieuzasadnioną.

W kwestii licznych przeniesień członków Związku ustalono, że wśród przenoszonych funkcjonariuszy było 5 członków Związku Zawodowego Celnicy PL, objętych ochroną na podstawie art. 32 i art.34² ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, którzy w okresie 2012-2014 I półrocze byli przenoszona czasowo i na stałe, łącznie 10 razy do innej miejscowości, co przy ogólnej liczbie przeniesień stanowi 1,3%.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie powodem przeniesień funkcjonariuszy celnych w szczególności była konieczność zapewnienia sprawnej i terminowej realizacji zadań na przejściach granicznych.

VIII.

W odpowiedzi na zarzut wygenerowania i tolerowania zjawiska nieprawidłowego funkcjonowania granicy RP informuję, że Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie w ramach realizacji zadania kontrolnego *Sprawność działania służb państwowych na wybranych przejściach granicznych na granicy wschodniej RP w latach 2012-2013* (nr kontroli P/14/108) przeprowadziła w podległym Urzędzie Celnym w Olsztynie kontrolę we wskazanym zakresie.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 02 lipca 2014r., cz. II Ocena kontrolowanej działalności zostało wskazane, że Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie w latach 2010-2014.

Uzasadnieniem pozytywnej oceny było w szczególności:

- podjęcie skutecznych działań organizacyjnych w zakresie zapewnienia sprawnej obsługi osób przekraczających wschodnią granicę RP,
- rzetelne planowanie zakupów niezbędnego wyposażenia do realizacji zadań kontrolnych w drogowych przejściach granicznych,
- prawidłowa i różnorodna w formach współpraca ze Strażą Graniczną oraz administracją celną Federacji Rosyjskiej.

Z dniem 1 lipca 2012 r. w drogowym przejściu granicznym Grzechotki – Mamonowo II wdrożono tzw. „Zielony Korytarz”. W pozostałych przejściach funkcjonują tzw. „zielone pasy na kierunku wjazdowym. W chwili obecnej zielony korytarz jest bardzo ważnym elementem organizacji ruchu, zapewniającym sprawne dokonywanie odpraw celnych przy dynamicznym wzroście ilości podróżnych przekraczających przejście graniczne w Grzechotkach. Odsetek ujawnień przemytu na tym korytarzu jest mniejszy, niż na wszystkich pasach ogółem. Wpływ na to ma niewątpliwie zaostreżenie sankcji za naruszenia przepisów ujawnione na zielonym korytarzu, które są 3-krotnie wyższe niż na pasach zgłoszeniowych oraz właściwe stosowanie systemu kontroli selektywnej. Dzięki funkcjonowaniu „zielonego korytarza” i zielonych pasów było możliwe osiągnięcie korzyści dla podróżnych przekraczających granicę wynikających z przyjętych założeń, mających na celu m.in. ułatwienie i skrócenie czasu przekraczania granicy podróżnym nieposiadającym towarów podlegających należnościom celnym lub innym ograniczeniom oraz ożywienie kontaktów turystycznych. Należy podkreślić, że reżimy kontrolne na pasach „nic do zgłoszenia”, co do zasady nie są słabsze niż na pasach zgłoszeniowych. Wynika to z tego, że stosowane narzędzia i metody analizy ryzyka są takie same niezależnie od pasa odpraw – w dużej mierze opierają się o systemy informatyczne, dla których wyróżnik w postaci pasa odpraw, którym przemieszcza się podróżny nie jest kryterium brany pod uwagę przy analizie systemowej. Progi kontroli losowanej są ustalane dla danego przejścia, a nie pojedynczych pasów.

Ponadto w wystąpieniu pokontrolnym NIK wskazała, iż „w przypadku wydłużających się kolejek na osobowych przejściach granicznych, stosowano elastyczne zarządzanie pasami drogowymi poprzez doraźną zmianę przeznaczenia pasów odpraw, otwieranie dodatkowych pasów, rotowanie funkcjonariuszy z pasów mniej obciążonych na bardziej obciążone, np. przez przeniesienie z kierunku wjazdowego na pas wjazdowy. Uruchamiano również dodatkowe stanowiska Tax Free. W przypadkach przewidywanego zwiększenia ruchu pojazdów (np. podczas

okresów świątecznych) zwiększano obsadę kadrową doraźnie, bądź okresowo. W momentach ekstremalnych kumulacji pojazdów stosowano tzw. „szybką ścieżkę odpraw“ w ramach systemu kontroli selektywnej.”

IX.

W zakresie zarzutu o niepodejmowanie działań zwalczających przemyt wyjaśniam, że Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów przeprowadził w Izbie Celnej w Olsztynie kontrolę w zakresie weryfikacji informacji dotyczących ewentualnych nieprawidłowości w działaniu Izby Celnej w Olsztynie w zakresie polityki kadrowej. Weryfikacją objęto działania Dyrektora Izby Celnej w Olsztynie, zakończone decyzją o zwolnieniu ze służby funkcjonariusza, pełniącego służbę w Urzędzie Celnym w Olsztynie (OC Bezledy) w okresie 07.02.2006 r. – 28.12.2011 r. Kontrolą objęto okres pełnienia służby przez w/w funkcjonariusza celnego oraz rok 2013. Czynności kontrolne obejmowały m.in. „reakcję na przekazywane przez funkcjonariusza informacje dotyczące ewentualnych nieprawidłowości w działaniu OC w Bezledach“.

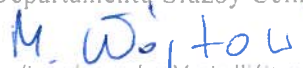
W wyniku kontroli ustalono, że informacje dotyczące nieprawidłowości w funkcjonowaniu Oddziału Celnego w Bezledach, w tym przestępstw popełnionych przez funkcjonariuszy, przekazywane przez funkcjonariusza Dyrektorowi IC w Olsztynie od lutego 2010 r. podlegały weryfikacji w kontrolach wewnętrznych lub działaniach sprawdzających, przeprowadzanych przez Referat Kontroli Wewnętrznej i Przeciwdziałania Korupcji IC w Olsztynie. Informacje te na polecenie Dyrektora Izby Celnej przekazywane były także organom ścigania, co uznano za uzasadnione działanie o charakterze prewencyjnym.

W związku z przekazywanymi przez funkcjonariusza zawiadomieniami o popełnieniu przestępstwa przez funkcjonariuszy OC w Bezledach – prokuratury okręgu olsztyńskiego w latach 2012-2013 prowadziły 4 postępowania przygotowawcze o sygn. akt: Ds. 1680/12, V Ds. 86/13, Ds. 318/13, Ds. 1689/13, które w dwóch przypadkach zostały zakończone umorzeniem oraz w jednym przypadku odmową wszczęcia postępowania, nie potwierdzając zarzutów formułowanych w przedmiotowych zawiadomieniach.

Na koniec pragnę podkreślić, że część sygnalizowanych przez Związek Zawodowy Celnicy PL kwestii ze względu na ich ogólny charakter nie może być przedmiotem szczegółowych wyjaśnień.

Jacek Kapica

Zastępca Dyrektora
Departamentu Służby Celnej

podinspektor celny Maria Wójtowicz

